

Procedurenaam	: Stuurcyclus CO2-reductie	Pagina	: 1 van 4
Procedurenummer	: P-115	Revisie	: 4
Bijbehorend hoofdproces	: 100 Organisatie	Datum	: 21-10-14

1.0 Inhoud en doelstelling:

- Deze procedure beschrijft de stuurcyclus van het CO2-managementsysteem van Van der Ende.
- Tevens beschrijft deze procedure de wijze waarop door Van der Ende periodiek een analyse van de prestaties op gebied van de CO2 reductiemaatregelen uitvoert en de werking van het CO2-reductiesysteem beoordeeld.
- Het doel van deze procedure is om voor de organisatie duidelijk te definiëren wie welke acties onderneemt in de stuurcyclus en op basis van welke informatie de management review zal worden uitgevoerd en welke specifieke onderwerpen in de beoordeling aan de orde zullen komen.

2.0 Toepassingsgebied

- Van der Ende Steel Protectors Group BV

3.0 Betrokken afdeling(en) en/of functionarissen:

- Directie;
- KAM-manager
- Controller

4.0 Procesverantwoordelijke(n) en Bevoegde(n):

- Directeur

5.0 Procedurebeheerder:

- KAM-manager.

6.0 Verwante Procedures:

- P-110 Management Review
- P-240 Interne audits

7.0 Toegepaste Registratieformulieren:

- Niet van toepassing

8.0 Toegepaste Werkinstructies:

- Niet van toepassing

Procedurenaam	: Stuurcyclus CO2-reductie	Pagina	: 2 van 4
Procedurenummer	: P-115	Revisie	: 4
Bijbehorend hoofdproces	: 100 Organisatie	Datum	: 21-10-14

8.0 Procedurebeschrijving:

INPUT:	ACTIVITEIT:	OUTPUT:	VERANTWOORDELIJKHEID EN TOELICHTING:
• Handboek CO2-prestatieladder	-1- Bepalen Organizational boundaries	• <i>organizational boundaries</i>	Directie De directie bepaald in samenwerking met de KAM-manager de Organizational Boundries. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van het Handboek CO2-prestatieladder, de ISO 14064 en het Green House Gas protocol.
• <i>Organizational boundaries</i> • <i>Facturen brandstof</i> • <i>Facturen gas levering</i> • <i>Meterstand gas</i> • <i>Facturen stroom levering</i> • <i>Kilometer staten</i>	-2- Opstellen en actueel houden emissie inventaris	• <i>Emissie inventaris conform ISO 14064-1</i>	KAM-manager De KAM-manager stelt de emissie inventaris van de scope 1 en 2 emissies van de organisatie op. Deze emissie inventaris wordt opgesteld conform de ISO 14064-1. Voor het berekenen van de emissie inventaries wordt gebruik gemaakt van een excel document (3.A.1. CO2-emissie inventaris). Dit document bevat de actuele conversiefactoren zoals weergegeven in het Handboek CO2-prestatieladder. De KAM-manager verzamelt samen met de controller gegevens over de verbruiken binnen scope 1 en 2. Zij baseren zich hiervoor op o.a.: - De project administratie - Facturen levering brandstof - Facturen levering gas - Meterstand gas - Facturen levering stroom - Kilometer staten De gegevens worden per kwartaal verwerkt in het emissie inventaris waarna dit automatisch wordt omgerekend naar CO2-uitstoot per scope.
• <i>Emissie inventaris conform ISO 14064-1</i>	-3- Vaststellen CO2- reductiedoelstellinge n en maatregelen	• <i>CO2-reductie doelstellingen</i> • <i>CO2-reductie maatregelen</i>	Directie Op basis van de CO2-emissie inventaris bepaald de directie voor de meest materiele emissies de reductiedoelstelling. Bij het bepalen van de doelstellingen zal de directie zich onder andere baseren op: - Haalbaarheid van de doelstelling - De beïnvloedbaarheid van het aspect - Te verwachten relatieve reductie - De significantie voor de totale emissie - De stand van de techniek - Doelstellingen binnen de sector - Kosten-baten analyse De doelstelling zullen gekwantificeerd worden en er zal een tijdspad aangegeven worden waarbinnen de doelstellingen gerealiseerd moeten zijn. Op basis van de doelstellingen zal de directie de maatregelen uitwerken die nodig zijn om de doelstellingen te behalen.

Proceduurenaam	: Stuurcyclus CO2-reductie	Pagina	: 3 van 4
Proceduurenummer	: P-115	Revisie	: 4
Bijbehorend hoofdproces	: 100 Organisatie	Datum	: 21-10-14

INPUT:	ACTIVITEIT:	OUTPUT:	VERANTWOORDELIJKHEID EN TOELICHTING:
•	-4- Identificeren belanghebbenden	• <i>Lijst belanghebbenden</i>	KAM-manager De KAM-manager identificeert zowel de interne als externe belanghebbenden. Als interne belanghebbenden worden gezien: - Alle medewerkers van bedrijven die binnen de organisatie grens vallen. Als externe belanghebbenden worden gezien: - partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO2-emissies, en - potentiële partners om mee samen te werken aan CO2-reductie De belanghebbende partijen zijn vastgelegd in de lijst belanghebbenden.
• CO2-beleid • CO2-emissie inventaris • CO2-reductie doelstellingen • CO2-reductie maatregelen	-5- Communicatie omtrent CO2-beleid	• <i>Nieuwsbrief</i> • <i>Intranet</i> • <i>Website</i>	KAM-manager De KAM-manager zal de interne en externe belanghebbenden periodiek informeren over het CO2-beleid. Deze communicatie vindt plaats conform het communicatieplan (document 3.C.2.)
• <i>Carbon Footprint</i> • <i>CO2 reductie doelstellingen</i> • <i>CO2 reductie maatregelen</i> • <i>Handboek CO2-prestatieladder</i> • <i>Project waarop CO2-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen is</i>	Verzamelen informatie ten behoeve van management review CO2 prestaties -6-		KAM-manager Twee maal per jaar (januari en juli) wordt een management review uitgevoerd van het CO2-reductiesysteem en de CO2-prestaties. Hierbij zal worden gekeken naar het functioneren van het CO2-reductiesysteem in zijn geheel, alsmede het functioneren van het CO2-reductiesysteem voor projecten waarop CO2-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen De KAM-manager is verantwoordelijk voor verzamelen van de informatie ten behoeve van de Management Review CO2 Prestaties. Hij verzamelt alle informatie die relevant is voor het beoordelen van de prestaties en de voortgang van de reductiemaatregelen. Het gaat daarbij in ieder geval om de volgende informatie: • Carbon Footprint; • CO2-reductie doelstellingen • CO2-reductie maatregelen • Handboek CO2-prestatieladder • Resultaten interne audits
	Analyseren CO2-prestaties -7-	• <i>Analyse CO2 prestaties</i>	KAM-manager De KAM-manager analyseert de CO2 prestaties aan de hand van de verzamelde informatie. Tijdens de analyse wordt gekeken naar: • De CO2-prestaties ten opzichte van de gestelde doelstellingen • Voortgang van de implementatie van de CO2-reductiemaatregelen • Effectevaluatie van de reductiemaatregelen • Eventuele nieuwe reductiemaatregelen

Proceduurenaam	: Stuurcyclus CO2-reductie	Pagina	: 4 van 4
Proceduurenummer	: P-115	Revisie	: 4
Bijbehorend hoofdproces	: 100 Organisatie	Datum	: 21-10-14

INPUT:	ACTIVITEIT:	OUTPUT:	VERANTWOORDELIJKHEID EN TOELICHTING:
			De analyse vormt de input voor de Management Review CO2-prestaties.
Analyse CO2 prestaties	Opstellen concept rapportage Management Review CO2-prestaties -8-	Concept rapportage Management Review CO2-prestaties	KAM-manager Aan de hand van de analyse van de CO2-prestaties stelt de KAM-manager een concept rapportage van de Management Review CO2-prestaties op. Deze concept rapportage dient als input voor de review samen met de directie.
Concept rapportage Management Review CO2-prestaties	Uitvoeren management review -9-	Rapportage Management Review CO2-prestaties	Directie De directie voert samen met de KAM-manager de management review van de CO2-prestaties uit. Input hiervoor is de door de KAM-manager opgestelde concept rapportage. Tijdens de management review wordt gekeken naar de volgende zaken: - Actuele emissie inventaris (Carbon Footprint); - Voortgang van de CO2-reductiedoelstellingen - Voortgang van de CO2-reductiemaatregelen - Branche initiatieven - Het functioneren van het CO2-reductiesysteem Eventueel worden de doelstellingen bijgesteld of worden nieuwe en/of aanvullende reductie maatregelen bepaald. Indien nodig wordt deze stuurcyclus aangepast.
	Communicatie resultaten management review -10-	Verslag Management review	KAM-manager De KAM-manager communiceert de resultaten van de management met de interne en externe belanghebbenden. Deze communicatie vindt plaats conform het communicatieplan (document 3.C.2.)
	STOP		